

LIPOVECKÉ ZVESTI

/APRÍL 2024 // I. ROČNÍK // IV. ČÍSLO/

Novinky o výstavbe kanalizácie

Vzácní občania,

sme vo fáze intenzívnej výstavby kanalizácie v našej obci. Musíme znášať obmedzenia v doprave, prach, hluk a vibrácie z ťažkých strojov. Dovoľte mi poďakovať sa za Vašu trpezlivosť, súčinnosť a ústretové riešenia pri možnostiach pripájania Vašich nehnuteľností v tomto náročnom projekte. Domácnosti,

Foto: Proces výstavby kanalizácie

ktorých sa pripájanie na kanalizáciu priamo dotýka, informujem listom o postupe prác, no vzhľadom na obmedzenia v doprave je dobré, aby aj ostatní občania vedeli, koľko to ešte potrvá a čo to celé obnáša. Žiaľ, vzhľadom na to, že projekt z roku 2003 bol podaný v roku 2022 bez akejkoľvek aktualizácie sa situácia a podmienky výstavby značne zmenili a komplikujú. Obec si bude musieť vziať úver na dofinancovanie prác navyše, minimálne vo výške 135 000€, najmä preto, aby ste sa mohli so svojimi nehnuteľnosťami pripojiť a projekt splniť na konci dňa svoj účel. Potýkame sa s komplikáciami, no bojujeme ďalej. Po odfrézovaní asfaltovej vrstvy ulíc Hrabiny, Dúbravy, Váhostav a Pastovník sa pokračuje pokládkou hlavnej stokovej siete v Hrabínach a Dúbravách. Na konci apríla a v máji sa bude pokračovať na Pastovníku a Váhostave. Pracovníci zhotoviteľa postupne obchádzajú všetky domácnosti, aby si spoločne určili miesto napojenia. Upozorňujem, že u každého treba hľadať najkratšiu a najjednoduchšiu cestu. V niektorých prípadoch sa budú budovať spoločné združené prípojky dvoch nehnuteľností so samostatným meraním. Je to normálne a bežné. Zhotoviteľ bude budovať prípojky po hranicu pozemku vlastníka nehnuteľnosti, maximálne však do 10 m od hlavnej stokovej siete. Samotnú prípojku domácnosti na pozemku vlastníka nehnuteľnosti si buduje majiteľ až na úplnom konci sám a až po kolaudácii hlavnej stokovej siete. Netreba sa teda „naháňať“. Máte čas sa pripojiť v treťom kvartáli roka, alebo aj neskôr. Napojiť sa však bude musieť každý, u koho je to technicky možné. Subdodávatelia zhotoviteľa nás taktiež informovali, že nemajú kapacity na budovanie súkromných prípojok domov, no v obci pôsobia niektorí podnikatelia, ktorí Vám s tým môžu pomôcť. Bližšie informácie Vám podáme na obecnom úrade.

Starostka

Čriepky z ľudových tradícií

S príchodom mesiaca lásky, prichádza aj k nám do obce Lipovec dávny zvyk stavania mája, čo je vlastne malý stromček, najčastejšie smrekový, jedľový alebo brezový, ktorý predstavuje zdravie a vitalitu pre všetky ženy a dievčatá obce. História ich stavania siaha do roku 1255 do nemeckého mesta Aachen. Podľa tradície mládenci stavali ručne dvojaké máje. Vysoké máje postavili v strede dediny, pred kostolom, richtárovým domom, prípadne aj pred krčmou. Mali olúpanú kôru a vrcholec bol smrečok, alebo jedlička, ktorý pripevnili drôtom ku kmeňu, vyzdobili pestrými stužkami, farebnými papiermi, ručníkmi aj plnou fľaškou pálenky. Menšie máje stavali mládenci pred domami všetkým obľúbeným dievkam v dedine. Zaľúbení mládenci zase máje stavali svojim frajerkám v predzáhradkách domov, čím vlastne upozorňovali, že dievka má vážnu známosť a už vtedy sa predháňali, koho máj bude krajší a najvyšší. Postavený máj bol potvrdením vzťahu mládenca a dievky pred celou dedinou. Bola to spoločenská udalosť spojená so spevom, tancom, zvykla trvať dva dni a účastná bola celá dedina. V obci Lipovec prebieha táto tradícia 30. apríla pod budovou miestneho kultúrneho domu, kde sa stavia jeden ústredný máj. V posledný májový deň sa máje zväľali. Mládenci si nechávali z májov farebné stužky a dievčatá si ich museli „odkúpiť“ bozkami. V niektorých častiach Slovenska ako Zemplín, Liptov sa máje stavajú v neskoršom termíne, až na Turíce.

Katarína Chrenová

Foto: Minuloročné stavenie mája

Parkovanie na komunikáciách

Dana Petrášková
Dohodnime si pravidlá!

Čítajte na str. 2

Zo života obce

Katarína Chrenová
Iveta Vozárová

Čítajte na str. 3

Zaujímavosti

Dušan Ertl/Iveta Vozárová
DSS Méta Lipovec

Čítajte na str. 4

PARKOVANIE NA KOMUNIKÁCIÁCH DOHODNIME SI PRAVIDLÁ!

Úradné záležitosti

občania sa pýtajú – starostka odpovedá

Milí občania,

„Rozmohl se nám tady takový nešvar“. Čoraz viac áut parkuje na miestnych komunikáciách, namiesto toho, aby si parkovali vo svojich dvoroch. A nám pribúdajú sťažnosti a kolízie. O komplikáciách pri výstavbe kanalizácie ani nehovoriac. Do nedávnej doby to bolo ešte v poriadku, bolo menej áut, ale dnes už je to neúnosné. Kľúčujeme medzi autami na už aj tak úzkej ceste, v križovatkách, či pri stúpaní hore obcou a hromžíme na autá, ktoré tam stoja a zavadzajú. Jasné, že je jednoduchšie zastaviť na ceste pred domom a nechať auto tam, ako budovať parkovacie státa, otvárať bránu a zaberáť vlastný pozemok. Ale žiaľ, všetci musíme dodržiavať rovnaké pravidlá. Pravidlá cestnej premávky. Pre bezpečnosť, priechodnosť, bezproblémovú údržbu a obslužnosť komunikácie a v neposlednom rade aj dobré susedské vzťahy. Aj naši zákonodarcovia reflektujú na tento problém v mestách a obciach a prijali Novelu zákona o cestnej premávke, ktorá jasne vymedzuje, kde a za akých podmienok sa môže parkovať. A dali kompetenciu mestám a obciam riešiť priestupky resp. delikty aj bez polície.

Vodič smie zastaviť a stáť len vpravo v smere jazdy v jednom rade a rovnobežne s okrajom cesty, čo najbližšie k okraju cesty a na jednosmernej ceste vpravo i vľavo. Ak nie je ohrozená bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, vodič smie v obci zastaviť a stáť kolmo, prípadne šikmo na okraj cesty alebo zastaviť v druhom rade. Pri stáťí musí zostať voľný aspoň jeden jazdný pruh široký najmenej 3 m pre každý smer jazdy. Pri zastavení musí zostať voľný aspoň jeden jazdný pruh široký najmenej 3 m pre oba smery jazdy.

Vodič nesmie zastaviť a stáť:

a) v neprehľadnej zákrute a v jej tesnej blízkosti,

b) pred neprehľadným vrcholom stúpania cesty, na ňom a za ním,..

d) na križovatke a vo vzdialenosti kratšej ako 5 m pred hranicou križovatky a 5 m za ňou; tento zákaz neplatí v obci na križovatke tvaru „T“ na náprotivnej strane vyúsťujúcej cesty.

V jednoduchosti to znamená, **je v rozpore so zákonom parkovať na cestách v našej obci.**

Naše obecné zastupiteľstvo prerokovávalo problematiku parkovania zodpovedne. Na komisii aj na zasadnutí zastupiteľstva. Diskutovali hodiny, aby našli riešenie, ktoré by najmenej „bolelo“ tých, ktorí na ceste parkujú, no zároveň také, aby sme dostali autá z cesty preč. Uzniesli sa rozumne. Najskôr na potrebe informovať občanov upozornovaním a osvetou, ako aj prípravou podmienok a poskytnutím „preklenovacieho obdobia“ tak, aby každý mal čas na vyriešenie svojho parkovania. Do konca roka 2024. Áno, niektoré nehnuteľnosti (ale je ich naozaj málo) nemajú z komunikácie dost priestoru na parkovacie státa na svojom pozemku.

Foto: Ilustračný záber nesprávneho parkovania

V takom prípade je obec pripravená súhlasiť s parkovaním na obecnom verejnom páse medzi komunikáciou a hranicou pozemku vlastníka nehnuteľnosti. Takéto parkovacie státa však musí byť posúdené a schválené obcou individuálne a vybudované vlastníkom nehnuteľnosti tak, aby neobmedzovalo údržbu a opravy na inžinierskych sieťach, ktoré sú tam umiestnené a teda bolo za každých okolností rozoberateľné, resp. ľahko odstrániteľné. Takými sú napr. zámková dlažba, zatravnovacie tvárnice a pod. Žiadny liaty betón, či asfalt. To však tiež predpokladá, že občan nebude **zapratávať obecný pozemok pred svojou nehnuteľnosťou kdejakým drevom, vrakmi áut, či stavebným materiálom**. Jasné, že potom nie je kde parkovať. Takýmto správaním obmedzujete obec v starostlivosti o obecné pozemky pri kosení, odhrňaní snehu, zametaní, budovaní inžinierskych sietí, či inej údržbe.

Vážení občania, načrtnú som páľčivý problém aj nepopulárne opatrenia. Ale verte, nemáme v úmysle rozdávať pokuty len tak. Každý má priestor a čas vyriešiť si svoj problém pre dobro nás všetkých. Žijeme tu malá komunita a len spravodlivo nastavené pravidlá robia poriadok a dobré medziľudské vzťahy.

Neváhajte sa na nás obrátiť, aby sme našli to správne riešenie aj pre Vás. Ale začnite to riešiť čím skôr.

Ďakujeme

Psíky – domáci miláčikovia

Podľa našej štatistiky obce je momentálne v obci 174 psíkov. Obec v minulom aj tomto roku investovala do nákupu košov na psie exkrementy a pravidelne ich vyprázdňuje a dopĺňa sáčky. Platíme to z Vašich zaplatených daní. Všetkým poctivým Psičkárom by sme sa

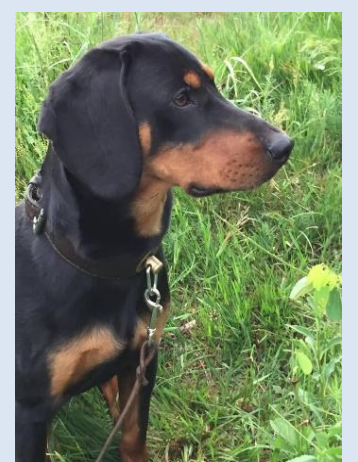

Foto: Slovenský kopov

touto cestou chceli poďakovať, že máme obec čistú a nenarážame na „nášľapné míny“ na obecných a súkromných pozemkoch. Toto opatrenie bolo účinné vďaka Vašej všeobecnej zodpovednosti. **ĎAKUJEME!** Ak ste ešte svojho psíka nenahlásili, urobte tak kedykoľvek na obecnom úrade podaním daňového priznania.

Tel.: 0911 898 759

E-mail: starostka@lipovec.sk

www.lipovec.sk

ZO ŽIVOTA OBCE

Komisie na podporu komunikácie a inklúzie občanov a sociálno - zdravotnej pomoci obce Lipovec spoločne uskutočnili dňa 2.3.2024 v priestoroch KD pilotný projekt susedskej burzy. O burzu nebol zo strany občanov veľký záujem, avšak naplnil sa sociálno - charitatívny rozmer akcie. OZ-u Pomoc a Pokora darovalo rôzne oblečenie, obuv, hračky, detské doplnky a iné užitočné veci viaceru rodín z obce ako napríklad rodina Fioleková, Haneková, Ertlová, Lániová, Ondříková, Šúpalová, Ferjenčíková, Chrenová, Capeková a ďalšie. Takto sme dali veciam druhú šancu a prispeli sme aj k ochrane životného prostredia, veď recyklácia je in.

Komisia na podporu komunikácie a inklúzie občanov zorganizovala dňa 16.3.2024 už tretí nákupný výlet, tentoraz do Nového Targu, starobylého mesta na juhu Poľska v Malopoľskom vojvodstve. O priestrané trhy bol zo strany našich občanov priateľov veľký záujem. Počasie nám celkom prialo, na svoje si prišli milovníci mliečnych výrobkov, ovocia, zeleniny, sladkých a slaných pochutín. Trhovisko nám ponúklo aj množstvo oblečenia, obuvi, sezónnych výrobkov, ale aj potrieb do záhrady či domácnosti. Domov nás spoľahlivo doviezol pán šofér Ľuboš Jesenský z MT-lines, a.s. Martin.

Dňa 4.5. 2024 vyrážame na zážitkovo-poznávací výlet do Kroměříža do zámku, vínnych pivníc a na originálnu multimediálnu kvetinovú expozíciu Lásky v oblakoch na výstavisku FLÓRIA.

Klienti z DSS- Méta Lipovec v dňoch 18. a 20. 3. 2024 opäť dokázali, že vedia byť nápomocní obci Lipovec pri upratovaní a čistení verejných priestorov. Tentoraz sa komisia inklúzie zamerala na miestny cintorín, pohrabali sme spoločne okolie vojenských hrobov, pozametali priestor pred Domom smútku, pamätníkom a parkoviskom, prečistili sme záhony s hortenziami, pakostami a paprad'ami. Ďakujem patrí Petre Mikolajovej, Andrejke Sotoňákovej a pani Anne Furielovej, ktoré boli klientom pri upratovacích prácach nápomocné. V mesiaci apríl, pri príležitosti 54. výročia Dňa Zeme, pôjdeme čistiť okolie miestnej studničky. Aj takýmto spôsobom môžeme v ostatných občanoch zapáliť plameň pre nadšenie z ochrany prírody alebo otvoriť témy ničenia životného prostredia.

Katarína Chrenová,
Komisia na podporu komunikácie
a inklúzie občanov

Foto: Fašiangový sprievod

Foto: Detský karneval s témou cirkus

Foto: Netradičné uspávanie hudobných nástrojov na detskom karnevale

Foto: Upratovanie verejných priestorov cintorína

Fašiangy na Lipovci

Fašiangovo – karnevalový deň sa začal tradičným sprievodom masiek v uliciach našej obce. Za doprovodu skvelého harmonikára p. Jendrišáka a konského povozu p. Bernarda Podhorského a Lenky Mahútovej, sme občanom Lipovca poskytli atmosféru končiaceho obdobia zábav a hodovania. Na svoje si prišli aj deti. Fašiangový deň pokračoval detským karnevalom s hlavnou témou „Prišiel k nám cirkus“. A bolo to veru naozaj cirkusové. Tanec, hry, tombolu a kopec dobrej nálady sme ukončili netradičným, detským uspávaním hudobných nástrojov, až do obdobia Veľkej noci.

Ďakujeme p. Jendrišákovi, p. Bernardovi Podhorskému, p. Lenke Mahútovej, členom DHZ, všetkým zúčastneným v sprievode a za organizáciu členom Komisie pre kultúru a šport.

„Knihy sú otvorené dvere do čarovného sveta.“

Aj v našej miestnej knižnici sme si s deťmi pripomenuli marec – Mesiac knihy. V stredu 13.3.2024, teta Hanka Furielová čítala rozprávku, deti vyfarbovali a hádali hádanky. Na ďalšiu stredu 20.3.2024 sme pre deti vybrali knižku o nezbednom Jožkovi Pletkovi od slovenskej spisovateľky Kristy Bendovej. Okrem čítania sa deti dozvedeli aj nové slovička, ako spisovateľ, recyklácia, ako vzniká kniha, z čoho vzniká kniha a prečo zbierame papier. Všetky deti boli odmenené diplomom, ako pamiatku na tieto chvíle. V aktivitách v našej knižnici budeme pokračovať a veríme, že aj vy budete súčasťou našej knižnice.

Ďakujeme za podporu našej pani Starostke, pani knihovníčke Monike Ertlovej, pani Hanke Furielovej a rodičom detí, ktoré do knižnice prišli.

Veľká noc – sviatky Jari

K Veľkej noci neodmysliteľne patrí príprava maľovaných kraslíc, dobrôt na veľkonočný stôl, upratovanie a výzdoba. Každá gazdinka chce privítať sviatky Jari príjemným prostredím. My sme vám priniesli skrášlenie vstupu do našej obce. Pod šikovnými rukami našich žien sa ostrovček pri vstupe do obce rýchlo menil. Ostrihané kríky a trávy, okopané kvety a nakoniec drobná výzdoba, pripomínajúca nasledujúce sviatky. Veríme, že sme vás trochu potešili pri veľkonočnej prechádzke našou obcou.

Iveta Vozárová,
Komisia pre kultúru a šport

Futbal na Lipovci

Staršia prípravka skupina A U11

Počas zimnej prestávky sa náš tím zúčastnil niekoľkých turnajov, ale na silného súpera nestačili sily. V úvodnom zápase jarného kola sa mladým futbalistom nedarilo a na domácom ihrisku podľahli športovému klubu TJ Družstevník Dražkovce 0:13. Náš tím sa pomaly kreuje, každým zápasom naberá cenné skúsenosti a každým tréningom sa zvyšuje fyzická, psychická odolnosť a vytrvalosť mladých futbalistov.

Program jarnej časti U11:

6.4.	10:00	TJ IDOP LIPOVEC - TJ DRUŽSTEVNÍK DRÁŽKOVCE
13.4.	10:00	TJ TURČIANSKE KLĀČANY - TJ IDOP LIPOVEC
27.4.	10:00	TJ SLOVAN BYSTRÍČKA - TJ IDOP LIPOVEC
4.5.	10:00	TJ IDOP LIPOVEC - FK ATTATC VRÚTKY
11.5.	10:00	TJ IDOP LIPOVEC – ŠK DYNAMO DIVIAKY B
18.5.	10:00	MŠK FOMAT MARTIN B - TJ IDOP LIPOVEC
25.5.	10:00	TJ IDOP LIPOVEC – TATRAN TURANY
1.6.	10:00	FK SLOVAN ŽABOKREKY - TJ IDOP LIPOVEC

Dospelý : I. QUICK trieda – TFZ

V posledných troch zápasoch jarnej časti sa dospelým futbalistom vôbec nedarilo. S Kláštorom pod Znievom na domácej pôde vyhrávali v 9 minúte zápasu 1:0, ale v priebehu 35 minút inkasovali 3 góly od hostí. Nakoniec Mário KOLLER v 58 minúte korigoval gólom výsledok 2:3. V poslednom zápase náš domáci tím utrpel prehru na domácom ihrisku s prvým tímom v tabuľke Trebstovo 1:11.

Program jarnej časti

24.3.	15:00	TJ IDOP LIPOVEC – FC TATRAN KLÁŠTOR POD ZNIEVOM
31.3.	15:30	TJ ŠK DRIENOK MOŠOVCE - TJ IDOP LIPOVEC
7.4.	15:30	TJ IDOP LIPOVEC – FK TREBOSTOVO
13.4.	15:30	TJ DRUŽSTEVNÍK DUBOVÉ - TJ IDOP LIPOVEC
20.4.	16:00	TJ IDOP LIPOVEC – TJ DRUŽSTEVNÍK ĎANOVÁ
28.4.	16:00	TJ IDOP LIPOVEC – FO TATRAN SUČANY
1.5.	16:30	DRUŽSTEVNÍK DRÁŽKOVCE - TJ IDOP LIPOVEC
5.5.	16:30	TATRAN TIRANY - TJ IDOP LIPOVEC
11.5.	16:30	TJ IDOP LIPOVEC – TJ DRUŽSTEVNÍK SLOVANY
18.5.	17:00	TJ TURČIANSKE KLĀČANY - TJ IDOP LIPOVEC
25.5.	17:00	TJ IDOP LIPOVEC – TJ TURČAN KOŠŤANY
1.6.	17:00	TJ DYNAMO PRÍBOVCE - TJ IDOP LIPOVEC
8.6.	10:00	TJ IDOP LIPOVEC – TJ DRUŽSTEVNÍK BELÁ – DULICE

Pozývame Vás na nasledujúce zápasy našej U11 a dospelých povzbudením im dodáme viac síl do zápasov.

Dušan Ertl

Cvičením proti jarnej únave

S príchodom jari sa u mnohých ľudí prejavuje psychické a často aj fyzické vyčerpanie známe pod pojmom „jarná únava“. Najlepším liekom je okrem prísunu vitamínov, alebo bylinkovej kuchyne aj fyzická aktivita. Na Lipovci sme rozbehli cvičenie jógy, ktorá blahodarne pôsobí nielen na telo, ale aj na dušu. Cvičenie je prispôbené vekovej štruktúre cvičiacich a rozdelené do dvoch častí. Samotné cvičenie jógových pozícií a pol hodinový „jógový spánok“, ktorý upokojí nielen telo, ale aj dušu. Po cvičení sa cítíme nabití pozitívnou energiou a bez zaťažujúcich myšlienok. Cvičenie jógy prebieha každý pondelok a štvrtok pod vedením skúseného trénera. Každú stredu cvičíme aj SM systém - špirálna stabilizácia chrbtice. Toto cvičenie je vhodné pre všetky vekové kategórie. Je unikátnym cvičením pre ľudí, trpiacich problémami chrbtice, ktoré pramenia zo životného štýlu, zamestnania, alebo chybných návykov. Regeneruje medzistavcové platničky, zmierni bolesti chrbta, zabezpečuje správnu chôdzu a držanie tela, zmiernuje skoliózu chrbtice, alebo aktivuje ochabnuté svalstvo. Cvičenie prebieha pod vedením skúsenej trénerky s individuálnym prístupom. Obidve cvičenia prebiehajú v zadnej miestnosti Gazdovskej krčmy. V prípade záujmu a bližších informácií, kontaktujte autorku článku.

Foto: Cvičenie SM systému

Iveta Vozárová, Komisia pre kultúru a šport

Deň Zeme

Cieľom dňa Zeme je upozorniť na akútnu potrebu ochrany našej planéty. V každej obci Slovenska je táto téma veľkou výzvou. Aj Domov sociálnych služieb Méta v spolupráci s obcou Lipovec a našimi dobrovoľníkmi sa zapojí do aktivít na ochranu prírody prostredníctvom filmov, kvízov, kreslenia na chodník, čistenia okolia. V týždni od 22. 4. – 27. 4. 2024 budeme prijímateľom sociálnych služieb prezentovať informácie o našej planéte a o tom, ako aj my môžeme prispieť k jej ochrane.

V spolupráci s obcou Lipovec, miestnym klubom slovenských turistov, TOM-áčikmi zorganizujeme spoločnú inkluzívnu akciu a spoločne sa budeme podieľať na očiste miestnej studničky na začiatku chodníka smerujúceho na vrch Panošina.

Sme súčasťou obce Lipovec, preto je pre nás dôležité zúčastňovať sa na aktivitách obce a radi privítame občanov Lipovca v našej prevádzke. Ďakujeme za čas a dobré vzťahy, za možnosť byť členmi Slovenského turistického klubu Lipovec, za pôdu, na ktorej si dopestujeme vlastnú zeleninu a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu.

DSS Méta Lipovec

Foto: Jarná pýcha nášho parku

Pripravujeme

Kalendár akcií

30.4.	Stavanie mája
4.5.	Výlet do Kroměříža
22.6.	Jánske ohne
29.6.	Cyklo výlet do Hoskory
10.8.	Výstup na Panošinu KST
24.8.	Dni obce – 650. výročie

Lipovecké zvesti, štvrťročník, 4. číslo, apríl 2024, 4/2024, 1. ročník; vychádzajú bezplatne; VYDÁVA: Obec Lipovec, Hrabiny 290/11, 038 61 Lipovec, IČO: 00316776, tel: 0911 898 759, email: starostka@lipovec.sk, www.lipovec.sk; Evidenčné číslo: EV 6136/23/PT; REDAKČNÁ RADA: Ing. Dana Petrášková, Mgr. Alena Dibalová, Ing. Dušan Ertl, JUDr. et PhDr. Katarína Chrenová, Jana Kašíková, Iveta Vozárová, Bc. Lucia Vozárová; Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov. Texty neprešli jazykovou úpravou. Tlač: Neoprint Plus, s.r.o.